

Oikaisuvaatimus kaupunkilalautakunnan 15.4.2026 § 21 päätöksestä / JK

VD/2441/02.08.00.00/2026

JK/HLe/HO

Yksityishenkilö on tehnyt oikaisuvaatimuksen kaupunkilalautakunnan 15.4.2026 § 21 päätöksestä. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva kaupunkilalautakunnan päätös on koskenut Vantaan ratikan allianssin toisen tilauspaketin hyväksymistä. Esitetään, että oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Kaupunkilalautakunta on päätöksellään 15.4.2026 § 21 hyväksynyt Vantaan ratikan allianssin toisen tilauspaketin ja valtuuttanut kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan hyväksymään toisen osatilauspaketin toteutusvaiheen allianssikohtaiset sopimukset. Toinen osatilaus käsittää loppuosan Vantaan kaupungin alueelle toteutettavasta raitiotieosuudesta mukaan lukien Vantaan alueelle sijoittuvat HSY:n vesihuoltotyöt. Lautakunnan 15.4.2026 § 21 päätökseen on liitetty hankintalain mukainen muutoksenhakuohje, jonka mukaan päätökseen tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankinta-oikaisua taikka saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen. Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (*asianosainen*). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Yksityishenkilö (myöhemmin *hakija*) on tehnyt kaupunkilalautakunnan 15.4.2026 § 21 päätöksestä 29.4.2026 päivätyn oikaisuvaatimuksen, jolla vaaditaan päätöksen oikaisemista kuntalain 91 §:n ja Vantaan kaupungin voimassa olevan hallintosäännön 13 luvun 4 §:n vastaisena. Lisäksi hakija vaatii, että päätökseen liitetty virheellinen valitusosoitus oikaistaan.

Hakijan mukaan muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen esittelytekstistä taikka kaupungininsinöörin päätösehdotuksesta ei voi tehdä sellaista johtopäätöstä, että kyseessä on ollut hallintosäännön mukainen hankintapäätös. Esittelyyn tai sen liitteisiin ei sisälly mitään olennaisia tietoja hankinnasta. Lisäksi päätösehdotuksessa lautakunta ei hyväksy hankintaa, vaan päätöksenteko delegoidaan apulaiskaupunginjohtajalle. Koska päätös ei selkeästi ole hankinta, ei sen valitusosoituksena voi olla hankintalain mukainen valitusosoitus.

Hakija vaatii, että päätös on sisällöllisesti oikaistava siten, että lautakunnalla ja myös hankintalain mukaan mahdollisilla hankintavalitukseen oikeutetuilla on tosiasiallisesti tieto siitä, mitä palveluhankinta sisältää. Lisäksi hakijan mukaan kaupunkilalautakunnalla on hallintosäännön mukainen oikeus ja velvollisuus päättää palveluhankinnoista eikä kaupunkilalautakunnalla ole ollut 15.4.2026 § 21 päätetyllä tavalla oikeutta delegoida sille hallintosäännössä määrättyä päätösvaltaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajalle, vaan päätös on tältä osin kuntalain 91 §:n vastainen.

Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan luottamushenkilöiden nähtävillä Extranetissä.

Kadut ja puistot -palvelualueen vastine oikaisuvaatimukseen

Hankintalain soveltaminen muutoksenhaun alaiseen päätökseen

Kaupunkilalautakunta on päättänyt 20.3.2024 § 21 merkitä tiedoksi Vantaan ratikan allianssikiilpailutuksen periaatteet. Kaupunkilalautakunta päätti 4.9.2024 §17 ja § 18 valita sekä länsiosan allianssin että itäosan allianssin suunnittelija- ja rakentajakumppanit. Lautakunnan hankintapäätöksen mukaan hanke

toteutetaan hyväksytyjen hankesuunnitelmien enimmäishinnan puitteissa. Kaupunkitilalautakunta hyväksyi Vantaan ratikan allianssin ensimmäisen osatilauspaketin 19.11.2025 § 19 ja toisen osatilauspaketin muutoksenhaun kohteena olevalla päätöksellä 15.4.2026 § 21.

Osatilausmallilla tarkoitetaan sitä, että allianssien toteutuslaajuus ja tavoitekustannus tullaan hyväksymään ja asettamaan vaiheittain. Hankkeen laajuus tilataan osatilauksin ja toteutusvaiheen (TAS) sopimusaineistoja täydennetään osatilauspakettien myötä. Osatilausmenetelmän taustalla on suunnitteluratkaisuiden optimointi kustannuksen osalta, hankkeen riskien pienentäminen sekä kokonaisuikataulun turvaaminen. Osatilattavien kohteiden aikatauluttamiseen vaikuttavat suunnittelun valmiusaste ja kriittiset rakentamisen aloituskohteet sekä hankkeen kokonaisuikataulun läpivienti halutussa ajassa.

Yksittäisiä osatilausmallin mukaisia osatilauspaketteja voidaan pitää osatilausmallin luonteesta johtuen erityisalojen hankintalain 124 §:n mukaisina sopimuskauden aikaisina sopimusmuutoksina. Erityisalojen hankintalain 124 §:n mukaan hankintasopimukseen voidaan tehdä muutos ilman uutta hankintamenettelyä, jos muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida eikä muutos vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen. Lisäedellytyksenä sopimusmuutokseen on se, että muutoksen arvo ei saa olla enemmän kuin 50 prosenttia alkuperäisen sopimuksen arvosta. Osatilausmallissa sinänsä hankinnan laajuus ei muutu, vaan kyse on pikemmin sopimuksen toteutuksen rytmittämisestä ja aikataulutuksesta.

Erityisalojen hankintalain 114 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava. Koska sopimuskauden aikana tehtäviä sopimusmuutoksia voidaan pitää sellaisina asioina, jotka vaikuttavat alkuperäiseen hankintamenettelyyn osallistuneiden tarjoajien asemaan, on edellä mainituista sopimusmuutoksista tarpeen tehdä erityisalojen hankintalain 114 §:ssä tarkoitettu ratkaisu, jollainen kaupunkitilalautakunnan 15.4.2026 § 21 päätös on. Koska päätös on tehty erityisalojen hankintalain nojalla, haetaan siihen muutosta siten kuin erityisalojen hankintalaissa säädetään.

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan vedonnut siihen, että kaupunkitilalautakunnan 15.4.2026 § 21 päätös sisältäisi vain täytäntöönpano-osan, jolloin päätös tosiasiallisesti koskisi toimivallan siirtämistä eikä olisi varsinainen hankintapäätös. Kadut ja puistot -palvelualueen tulkinnan mukaan edellä mainittu ei pidä paikkaansa, vaan päätös koskee niin Vantaan ratikan allianssin toisen osatilauspaketin hyväksymistä kuin valtuutuksen antamista apulaiskaupunginjohtajalle. Päätöksen sisältö ja hankinnan kohde on kuvattu riittävällä tavalla esittelyosiossa sekä kaupungininsinöörin päätösehdotuksessa. Kyse on siten hankintapäätöksestä.

Hakijan muutoksenhakuoikeudesta

Erityisalojen hankintalaissa tarkoitettujen ratkaisujen muutoksenhakuun sovelletaan, mitä hankintalain 16 luvussa säädetään. Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisella tarkoitetaan yleisesti seläistä ehdokasta tai tarjoajaa, jonka oikeusasemaan hankintapäätöksellä tai muulla hankintamenettelyssä tehdyllä ratkaisulla on vaikutusta. Edelleen hankintalain 145 §:n mukaan se, jota asia koskee, voi saattaa hankintaa koskevan asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Hallituksen esityksen (HE 190/2009 vp. s. 59) mukaan hankintalain esitöissä ja vakiintuneessa oikeuskäytännössä asianosaisena on pidetty lähinnä alalla toimivaa yrittäjää, jolla on tai olisi ollut mahdollisuus saada oma tarjouksensa hyväksytyksi oikein toteutetussa hankintamenettelyssä. Tilanteissa, joissa hankintayksikkö on kilpailuttanut hankinnan hankintasäännösten edellyttämällä

tavalla, alalla toimiva yrittäjä on oikeuskäytännössä katsottu asianosaiseksi lähtökohtaisesti vain, jos yrittäjä on antanut tarjouskilpailussa tarjouksen tai jos yrittäjä on ainakin voinut osoittaa pyrkineensä osallistumaan tarjouskilpailuun (esimerkiksi MAO 180/09).

Nyt käsillä olevassa oikaisuvaatimuksessa hakijana on vantaalainen yksityishenkilö, joka ei ole väittänytään olevansa alan yrittäjä tai osallistuneensa Vantaan kaupungin suorittaman julkiseen hankintamenettelyyn. Hakija ei ole muutenkaan esittänyt näyttöä siitä, että hän olisi muullakaan perusteella hankintalain tarkoittama asianosainen. Näin ollen Kadut ja puistot -palvelualueen tulkinnan mukaan hakija ei ole asianosainen, jolla olisi oikeus tehdä hankinta-oikaisuvaatimus tai valittaa hankintapäätöksestä markkinaoikeuteen.

Kuntalain 91 §:n ja hallintosäännön vastaisuudesta

Kuntalain 91 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Edelleen 91 §:n 2 momentin mukaan valtuusto voi hallintosäännössä antaa kunnan muulle 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle oikeuden siirtää sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Näin siirrettyä toimivaltaa ei voida enää siirtää edelleen.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 13 luvun 19 §:n mukaan kaikilla, joilla on 13 luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin. Tämä ei koske kaupunginjohtajan 5 §:n 2 momentin mukaista päätösvaltaa.

Kaupunkitilalautakunnan toimivalta päättää Vantaan ratikan allianssin toisen tilauspaketin hyväksymisestä perustuu Vantaan kaupungin hallintosäännön 13 luvun 4 §:ssä annettuihin määräyksiin. Kuntalain 91 §:n 2 momentin sekä Vantaan kaupungin hallintosäännön 13 luvun 19 §:n mukaan kaupunkitilalautakunnalla on oikeus delegoida 13 luvun 4 §:n mukaista päätösvaltaansa eteenpäin. Näin ollen kaupunkitilalautakunta ei ole ylittänyt toimivaltaansa taikka toiminut kuntalain vastaisesti, kun se on valtuuttanut kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan hyväksymään toisen osatilauspaketin toteutusvaiheen allianssikohtaiset sopimukset.

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla. Pykälän esitöiden (HE 108/2016 vp s. 242) mukaan se vastaa aiemmin voimassa olleen julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 102 §:ää (321/2010). Kyseisen aiemman pykälän esitöistä (HE 190/2009 vp s. 76) ilmenee, että pykälän rajoitus ei supista mahdollisuuksia vedota hankintamenettelyssä tapahtuneisiin muihin kuin hankintalakiin perustuviin päätöksen teon virheellisyyksiin. Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluu hankinta-asiassakin esikysymyksenä ottaa kantaa väitteisiin siitä, että hankinta-asiassa tehty päätös on muullakin perusteella lainvastainen. Esikysymyksen käsittelymahdollisuuden vuoksi saman asian jakaminen kahteen eri oikeusturvamenettelyyn ei myöskään ole tarpeen.

Johtopäätös

Kaupunkitilalautakunnan 15.4.2026 § 21 päätös on tehty hyvää hallintotapaa, hankintalakia sekä Vantaan kaupungin hallintosäännön määräyksiä noudattaen. Koska hakijan ei voida tulkita olevan hankintalain tarkoittamassa asianosaisasemassa eikä hänellä siten voida katsoa olevan oikeutta tehdä hankinta-oikaisuvaatimus tai valittaa asiasta markkinaoikeuteen, tulee oikaisuvaatimus jättää tutkimatta. Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain nojalla, joten oikaisuvaatimusta ei voida tutkia kuntalain nojalla.

Kaupunkitilalautakunta 6.5.2026

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään jättää hakijan oikaisuvaatimus tutkimatta esittelyosassa mainituin perustein.

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.2. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Jarno Köykkä, puh. 0400 442 753
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)